

ek!

eta kitto!
euskara elkartea

2025eko urriak 24 · 1371 zenbakia

PANTAILAZ GAINDIKO BIZITZAREN ALDE

jmr.eus
943 57 41 03
@ jmr_eraikunzak
ERAIKUNTZA LANAK

• **ARRATE HOMES** •

Eibarko zure etxebizitza berriak

SARIA DU!

Orain bakarrik, Arrate Homes-en zure etxebizitza berria eskuratuz gero,

▶ **3.000€-ko**

El Corte Inglés-eko opari-hartela emango dizugu

*ELITE ORORI JURBIDEA

Obra berriko etxebizitzak:

Gimnasioa • Gourmet aretoa • Garajea • Trastelekua

900 11 00 22 • neinorhomes.com

errigora

errigora.eus

agerraldia
euskara plaza

aek

IKASTOLAK

Sortzen

urriak 23 - azaroak 13

Eskatu **Nafarroa erdi eta hegoaldeko** produktuz beteriko saskiak eta eman balioaren **%25 zonaldeko euska gintzari**

Jarraitu gaitzazu!

BIDEOAK YouTubean ikusgai

Jarraitu aktualitatea gure webgunean eta sare sozialetan

Jokin Azpiazu Carballo soziologoak 'Maskulinitateak eta feminismoa' liburuaren bigarren edizioa aurkeztu zuen joan den egunean, urriak 16, Andretxean. Liburuaren inguruan berba egiteaz gain, bertan lantzen diren gaiei buruz hausnartzeko aukera izan zuten bertaratu zirenek. Bideo hau eta beste asko ...eta kitto!-ren YouTubeko kanalean ikus daitezke.

www.etakitto.eus

eta kitto!
euskara elkarteak

ARGITARATZAILEA

...eta kitto! Euskara Elkarteak

HELBIDEA

Urkizu, 11 - 20600 Eibar

TELEFONOAK

943 20 67 76 / 943 20 09 18

ASTEKARIAREN E-MAILAK

erredakzioa@etakitto.eus

komunikabideak@etakitto.eus

publizitatea@etakitto.eus

aldizkaria@etakitto.eus

ELKARTEAREN E-MAILAK

elkartea@etakitto.eus

normalizazioa@etakitto.eus

ERREDAKZIO-KONTSEILUA

Ana Aizpurua, Irati Alvarez, Ekhi

Belar, Ander Fernandez, Silbia

Hernandez, Irune Jaio eta Yanire

Sagredo

ADMINISTRAZIOA

Marisol Uriarte

KOORDINATZAILEA

Ana Aizpurua

ERREDAKZIO-BURUA

Silbia Hernandez

DISEINUA

Irune Jaio

MAKETAZIOA

...eta kitto! astekaria

HIZKUNTZA ARDURA

Maider Aranberri

PUBLIZITATEA

Ander Fernandez

TELEFONOA

943 20 67 76

AZALA

Irune Jaio

BANAKETA-ARDURA

Idoia Labado

TIRADA

7.800 ale

INPRIMATEGIA

GERTU koop. (Oñati)

COPYRIGHT-A

...eta kitto!

LEGE-GORDAILUA

SS/430/92. ISSN: 1132 - 1679

("...eta kitto!" k ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzunkizunik)

Eibarko Udalak eta
Gipuzkoako Foru Aldundiak
lagundutako aldizkaria

Eskutitzak

Topinburu ez da soilik tontor bat

Topinburu mendia ez da tontor bat mapan soilik. Isiltasunaren eta haizearen arteko elkarriketa da, gure herriaren arnasa, gure memoria kolektiboaren zutabea. Bere 596 metroko altueratik, ez du agintzen — zaintzen du. Ez du oihukatzen — xuxurlatzen du. Eta xuxurla horretan, gure historia, gure nortasuna eta gure etorkizuna daude idatzita.

Gaur, mehatxu baten aurrean gaude: makroeoiliko zentralak 200 metroko haize-errotak jarri nahi dituzte bertan. Haize-errotak instalatzeko beharrezkoak diren lanek (bide berriak, plataforma zabalak, zimentazioak) bere paisaia, bere bizitza eta bere isiltasuna estaltzeko arriskua dakarte. Zementua, zarata eta zentralizazioa ez dira garapena, baldin eta bizitza estaltzen badute. Ze herentzia utzi nahi diegu gure ondorengoei? Ez dezagun mendi bizia dorre metaliko bihurtu saguzarrak, baso-loreak, eta lurpeko bizitza eta iturriak zementuaren azpian itota. Ez gaude energia berriztagarrien aurka. Baina ez dezagun berriztargaria nahastu bidezkoarekin. Energia garbiaren izenean, zentral eoiliko erraldoiak ez dira komunitatearen mesedetan eraikitzen, baizik eta merkatuaren logikan. Energia, gure lurraldean sortua, urruneko sareetara bideratzen da, eta irabaziak ez dira gure herrietan geratzen. Mendia desjabetzen da, eta komunitatea isilarazten. Zer gertatuko da haize-erroten bizi-iraupena amaitzean mole erraldoi hauekin? Nola bueltatu bizitza suntsitu den Naturari? Ez da garapena, suntsipena bada. Ez da energia jasangarria Natura galtzen bada. Ez dezagun etorkizuna eraiki iraganaren hondamendian. Gorde dezagun mendiaren arnasa, haizea libre, eta lurra bizirik.

Mireia Agirrebeña

Hortik esanak

Jose Carlos Ruiz idazlea, ‘Filosofía ante el desánimo’ bere liburuan, ergel hipermodernoaz mintzatzen da. Gaurko ergelarentzat dena izan daiteke konspirazioa edota manipulazioa baldin eta bere konbentzimendua zalantzan jartzen bada. Gaurko munduaren erosotasunak eraturako pertsona da, eta teknologiarik esker bere errealtatea aldatu du. Ez du analisirako tarterik, berak bere pentsamendua indartu behar du eta publiko egin, inolako lotsarik gabe. Ergel ona denez ez dio besteari entzungo, erabat egozentrikoa baita, horrexegatik gaitasun gutxi duten pertsonak gai espezializatuak buruzko iritzia eman ohi dute, ideiarik ez duten arren. Espezialistek berek baino gehiago dakitela uste dute.

Juanma Madariaga, idazlea

Lanaldia hasteko ordua egokitzea arazo bat da, egunsentia aldatu egiten baita urtean zehar negutik udara bitartean. Hiru orduko aldaketa dago. Gainera, pertsona guztiak ez dira ordu berean sartzen lanera. Beraz, goizeko seietan sartzen den pertsona batek ez du goizeko hamarretan sartzen diren pertsonen desio edo lehentasun bera ordu-aldaketaren arazoaren aurrean. Ondorioz, ordu-aldaketa konpromiso moduko bat da; izan ere, jende askori gustatzen ez zaion arren, motelgailu sozial baten moduan funtzionatzen du, oreka moduko baten moduan. Jakina, urtean aldaketa bat edo bi egiteko konpromisoaren prezioa nahaste bat da, inkordio bat, zerbait gogaikarria, baina pertsona gehienoi laguntzen digu bizitzan lanaldia neguko muturreko urtarora eta udako muturreko urtarora egokituta.

Martín Olalla, fisikaria

ORDU ALDAKETA

Asteburuko zapatutik domekarako (urriak 26) goizaldeko 03:00ak heltzean, erloju guztiak ordubete atzeratu egin beharko ditugu, 02:00etara. Beraz, ofizialki ordubete gehiago izango du asteburuko domekak. Neguko ordu-tegiak martxoaren 29ra arte iraungo du, udakoa berriro indarrean jarri arte.

Gure aurrekoek erabiltzen zuten euskera

PIRATZAILLE → Jolasetan eta kiroletan arauak betearazten dituen, epailea referea. Gaztelerazko árbitro’. ‘Piratzailiak gure alde erabagi eban’.

PIRAU → Jolasetan eta jokoetan epaile lana egin. ‘Ez eban ondo pirau ha tantua, piratzailia ez zalako zuzena’.

Idurre Iriondo

Farmaziak

BARIXAKUA 24
EGUNEZ Barandela (Z. Agirre, 4)
ZAPATUA 25
EGUNEZ Lekunberri (Isasi, 31)
DOMEKA 26
EGUNEZ Castaño (J. Etxeberría, 7)
ASTELEHENA 27
EGUNEZ Elortza (J. Gisasola, 18)
MARTITZENA 28
EGUNEZ Zulueta (San Agustín, 5)
EGUAZTENA 29
EGUNEZ Mendiñueta (Urkizu, 6)
EGUENA 30
EGUNEZ Azkue (T. Etxebarría, 4)
BARIXAKUA 31
EGUNEZ Zulueta (San Agustín, 5)

GAUEZ BETI, 2025ean,
Lekunberri (Isasi, 31)

Telefono jakingarriak

SOS deiak	112
Pegora	010
Udaletxea	943 70 84 00
Portalea	943 70 84 39
Udaltzaingoa	943 70 84 24
Mankomunitatea	943 70 07 99
Debegesa	943 82 01 10
KIUB	943 20 38 43
Kirol Patronatoa	943 20 32 40
Epaitegia	943 03 34 00
Iberdrola	900 17 11 71
Naturgas	902 12 34 56
DYA Larrialdiak	943 46 46 22
Gurutze Gorria	943 22 22 22
Eibar Ospitalea	943 03 29 00
Mendaro ospitala	943 03 28 00
Anbulategia	943 03 25 00
Torrekoa	943 03 26 50
Errepideak	902 11 20 88
Ertzaintza	943 53 17 00
Eusko Tren	944 33 33 33
Lurraldebus	900 30 03 40
Pesa	900 12 14 00
Taxiak	943 20 30 71 / 943 20 13 25
Andretxea	943 54 39 38
Alkohol. Anon.	629 14 18 74
Al-Anon / Alateen	650 26 59 63
Grupo Egun Bat (Jokozale	
Anonimo eta Familiak)	699 37 75 20

Hildakoak

- Juan Vicente Pozuelo Callejo. 85 urte. 2025-X-15.
- Mariluz Gisasola Barrenetxea. 85 urte. 2025-X-15.
- Mari Merche Zuluaga Arakistain. 93 urte. 2025-X-17.
- Celia Berasaluze Ibarzabal. 81 urte. 2025-X-17.
- Denis Lluch Fernandez. 92 urte. 2025-X-20.
- M^o Luz Suinaga Arizaga. 93 urte. 2025-X-21.

Hasi dira klaseak Esperientzia Eskolako 21. promozioiko ikasle berrientzat ere

S.H. Portaleko areto nagusiak hartu zuen barixakuan Ikasten elkartearen 2025/26 ikasturtearen hasiera ekitaldia. Bertan, Debabarreneko Esperientzia Eskolako 21. promozioiko ikasleei ongietorria egin zieten. Aurten, 16 emakumek eta hiru gizonek eman dute izena, eta

gehienak (14) Eibarkoak dira (Elgoibarko eta Ermuko bina lagun eta Mallabiko bat daude taldean). Ekitaldia palestinar herriari babesa emanez hasi zuten, eta ondoren Quico Puges Eibarren bizituen txelo-jole kataluniarrak girotu zuen saioa.

Udal Artxiboak Gernika Batailoiko kideen izenak argitaratu ditu

S.H. Eibarko Udal Artxiboan daude gordeta Gernika Batailoiko teniente izan zen Andres Prieto Aranaren artxiboak, eta azaldu dutenez, “dokumentazio askoren artean, fitxategi bat dago, geroago Gernikako Batailoia osatuko zuten Euskal Brigadako kideen izenekin”. 80 urte pasatu dira Pointe de Graveko (Frantzia) gudua gertatu zela: “Bataila hartan, Gernika Batailoiak alemaniarrek hartutako gunek askatzeko egin zuten borroka, eta bost kide galdu zituen”.

1975. urtean jaiotekoek ondo baino hobeto ospatu dute mende erdia betetzea

S.H. Zapatuan ospatu zuten euren jaia aurten 50 urte bete edo beteko dituzten eibartarrek eta, eguraldia lagun, primeran pasatu zuten eguna (eta batzuek gaua ere!). Eibarren 632 haur jaio ziren 1975ean, eta horietatik ia 180 elkartu zituen kinto-jaiak (Argazkia: Mikel Askasibar).

Haurreskoletako plazen eskaera ezagutzeko inkesta abiatu du Udalak

S.H. Eibarko Udalak inkesta bat abiarazi du herriko haurreskola publikoetan dauden plazen egungo eta etorkizuneko eskaera ezagutzeko. Udalak inkesta egiteko konpromisoa hartu zuen ikasturte honetarako plaza barik geratu diren gurasoeekin egindako bileran. Inkesta online bete daiteke, eta azaroaren 23ra arte egongo da galdetegiari erantzuteko aukera www.eibar.eus webgunean, *Formularioak* azpiatalean. Ekimen horrekin gurasoen premiak zuzenean jaso nahi dituztela adierazi dute, horrela “lehen haurtzaroari zuzendutako udal baliabideen planifikazioa hobeto egiteko”. Udalak jakinarazi duenez, bildutako datuak Alkatetzak aztertuko ditu, eta haurreskolen arloan etorkizunean bultzatu beharreko neurriak eta ekintzak planifikatzeko oinarri gisa erabiliko dira.

Azaroaren 7tik aurrera dastatu ahal izango dira Tripontziak menuak Debarrenean

SILBIA HERNANDEZ

Azaroaren 7tik 30era ospatuko da Tripontziak ekimen gastronomikoa Debarrenean, Debegesa Garapen Agentziak eta Debarreneneko Klub Gastronomikoa antolatuta. Hamabigarren edizio honetan, Eibarko Baratzte Taberna, Elgoibarko Belaustegi, Mallabiko Trabakua Behekoa, Mutrikuko Pikua eta Debako Hiru Bistro, Urgain eta Itsaslabarrak jatetxeek hartuko dute parte, eta sasoiko eta tokiko produktuetan oinarritutako platerak eskainiko dituzte, jatetxe bakoitzak bereak. Menuak, 38 eurokoak dira eta barne hartzen ditu aperitibo bat, sarrera, bi plater nagusi (haragia eta arraina) eta Mendaroko txokolatea-

rekin egindako postrea. Ogia, kafea eta ardoa ere menuan sartzen dira, eta jatetxe guztiek ardo berdina eskainiko dute menurekin: Familia Valdelana upeltegiko ardo zuria eta ardo beltza. Menu guztiak debarrenaturismo.com webgunean kontsultatu daitezke. Azpimarratu dutenez, Tripontziak menua jateko, ezinbesteko baldintza da aurretik erreserba egitea.

Aurten ere zozketa egingo da menua jaten dutenen artean: jatetxeetan eskuragarri egongo diren kupoiak edota QRa bete behar dira eta, amaieran, parte-hartzaile guztien artetik bi irabazle aterako dira, eta bertako produktuekin osatutako otar bana jasoko dute.

LORADENDA
San Juan, 1 Tel. 943 20 33 29

LORA ETA LANDARE
NATURAL ETA
LEHORRAK
EZKONTZETARAKO
LORAK
ZENTROAK
ERRAMUAK

Enkarguak etxera

ek!

Zure publizitatea
herriko aldizkarian

688 621 535
publizitatea@etakitto.eus

Eibarko artistak Galizian egon dira

S.H. Eibarko Artisten Elkartekoek eta haien lagunek asteburu-pasa ederra egin dute Galizian, Ribeira Sacran. Argazkian ondo ikusten denez, primeran ibili dira gora eta

behera, herri ezberdinetako ondare artistikoa bertatik bertara ikusten. Tarteka euripean ibiltzea tokatu zaien arren, pozarren itzuli dira etxera.

Pagatxa elkarteko emakumeak zoragarri ibili ziren Tolosara egindako txangoan

S.H. Pagatxa emakume elkarte-koak Tolosan egon dira. Aurreko asteko eguenean izan zen txangoa, eta alde zaharrean bisita gidatua egiten hasi zuten eguna. Ondoren,

frontoian bazkari "bikaina" egin eta gero, TOPIC Tolosako Nazioarteko Txotxongilo Zentrora joan ziren. Pozarren ibili zirela esan digute handik bueltan.

Azaroaren 2an egingo da gerra-frontea ezagutzeko hurrengo bisita gidatua

S.H. Gerra Zibileko gerra-frontearen ibilbide historikoa ezagutu nahi dutenentzat doako bisita gidatua antolatu dute azaroaren 2rako (domeka). Aurretik egin diren bisitetan bezala, mendi ibilbidea izango da. Bisitak hiru bat orduko iraupena izango du eta 11:00etan hasiko da, Arrateko Gerra Zibileko Interpretazio Zentroan. Egun horretan, Gerra Zibileko Interpretazio Zentroa 10:00etatik 11:00etara egongo da zabalik. Azaroko bisita gazte-leraz izango da eta izen-ematea bihar (eguzatena, urriak 22) hasi eta urriaren 29an amaituko da. Bisita egiteko interesa duenak Udala-ren webgunean eskuragarri egongo den formularioa bete beharko du.

Hasiberrientzat 'Nordic Walking' ikastaroa Ipuruan

S.H. "Nordic Walking" hastapen ikastaroa emango du Nuria Rodríguezek bihar (zapatua), Ipurua Merkatu Plazan, 09:30etik 11:30era (16 urtetik gorakoentzat). Klasea doan da, baina aurretik izena eman behar da (672275578 telefonoan edo nuriarodriguezi-barra@gmail.com helbidera idatzita), gehienez 12 lagun onartuko dira eta.

La Pitiren erritmora eta koko-jantzita ospatuko da Arimen Gaua Topa-lekun

S.H. Arimen Gaua edo Gau Beltza ospatzeko jaia antolatu dute Topa-leku tabernakoek urriaren 31rako, 20:00etan hasita: La Piti hirukotearen runbaren erritmora ospatuko da jaia eta, gainera, tabernara mozarrotuta joatera animatu nahi dute jendea, “koko-jantzi originalena dutenentzat opariak egongo dira eta”.

Hemeretzi tabernatan jokatuko da 21. Pintxo Lehiaketa urriaren 29an eta 30ean

S.H. Arrate Kultur Elkarteak Eibar Merkataritza Gune Irekiaren, Eibarko Udalaren eta Eibarko ostalarien laguntzarekin antolatutako ekimenean hemeretzi parte-hartzaile egongo dira oraingo honetan, eta bakoitzak pintxo berezi bat sortu du, lehiaketara aurkezteko. Edizio honetako lehiakideak hauek dira: Amestti, Azkena, Baisi, Baratzte Gourmet, Beleko, Bossa, Chic, Chido, Depor, Gure Leku, Kontent, Koskor, Kultu, Lusai, Topa-leku, Trinkete, Txoko,

Tunelpe eta Bacoleku Ego-Gain. Lehiaketa martxan dagoen bi egunetan, pintxo hori tabernan eskaini beharko dute lehiakideek, bezeroek probatzeko aukera izan dezaten. Izan ere, epaimahai profesionalaren iritziaz gain, bezeroen botoak ere garrantzitsuak izango dira, publikoaren saria horien arabera erabakiko baita. Gainera, botoa ematen duten bezeroen artean zozketa egingo dute, eta irabazleak otar eder bat jasoko du.

EZ GERATU GIDATIK KANPO!

688 62 15 35
publizitatea@etakitto.eus

FUNEUSKADI
Funeraria

TANATORIO EIBAR

FUNERARIA MUGICA
Funeraria

TANATORIO HERRATARIO ELGOIBAR

24 orduko zerbitzu iraunkorra T. 943 201 951
www.funeuskadi.com

Eibar: Otaola, 27 Eibarko bulegoa: Bidebarrieta, 20	Elgoibar: Kaxilion, s/n. SIGMA Industrialdea (Olasoko hilerriaren ondoan) Ermuako bulegoa: Marqués de Valdespina, 16
---	--

Eibar · Elgoibar · Ermua · Bilbo · Barakaldo · Leioa · Getxo · Sestao · Portugalete · Santurtzi · Basauri · Galdakao

Luis Marcanoren marrazkian, Eibarko presoak Iruñeko kartzelako patioan. EIBARKO UDAL ARTXIBOA.

UGT-ko buruetako bat izan zen Benigno, eta 1934ko urriko iraultzan ere hartu zuen parte. Partidu Sozialistan iraultza hura prestatzen aritu ziren. Pertsona ugari preso hartu zituzten. 1936ko otsailean epaiketa egin zieten. Kartzelako bizimodua. Eibarko herriak laguntasun handia eskaini zien presoek.

1934ko urriko iraultza: eibartar asko preso; epaiketak

Benigno Baskaran Guridi (1908 – 1984)

Marcelino Baskaran sozialista eibartar ezagunaren semea. Umetan eta gaztaroan, irakurtzeko zaletasun handia. Baskarandarren etxean, "El Socialista" egunkaria irakurtzen zen egunero eta astero, "La lucha de clases". Politika liburuak ere sarri irakurtzen zituen Benignok. 13-14 urterekin Armeria Eskolara joan zen ikastera. Tornero, ajustadore lanetan aritu zen eta ondoren aitaren tailerrean hasi zen lanean. Eibarko eta inguruko politika giroa zuzen-zuzenean bizi izan zuen eta berarengan politikarako zaletasun hori ere laster suspertu zen.

Benigno Baskarani grabatutako pasarteetako baten transkripzioa

[Urriaren 5eko insurrekzioan parte hartu zenuen.] Hillan bostekuan. [Bai, nola izan zen hori?] Oktubrian. Hori, Partido Sozialista barruan preparatzen egon giñan hori insurrekziñuori. [Asturiasko insurrekzioarekin bat eginda.] Asturiaskuakin batera; baterakua zan Asturiaskua ta Eibarkua ta Bilbokua ta... esan deigun, leku guztietakua. Guk Eibarren geure insurrekziñuori egin gendun ta preso mordo bat eruan giñuezen Pamplonako garzelara. [Eibartik zenbat preso?] Hirurehun bat egon giñan gehixen egon giñanian. Ta juzgau ginduezenian, juzgau ta gero libertad probisionalekin askok urten eben ta 36 geratu giñan. [Zenbat urtetarako kondena?] Neuk hogeta bostekua. [Hogeita bost urte. Hori 34an zen, ez?] Bai, ta febreruan, treinta y seisian, juiziua. Bai, bai! (...).

Jai-giro paregabea eskaini zuen Berbetan Jaialdiak Errebalen

Martitzenean Berbetan Jaialdia eskaini zuen ...eta kitto! Euskara Elkarteak Errebalen. Irailean egitekoa zen jaialdia bertan behera gelditu zen eguraldi txarraren ondorioz eta aste honetan egin du bigarren saiakera euskara elkarteak, hori bai, Errebal Plazan

badaezpada. Musika festak girotuta familia ugari hurbildu zen Errebalera, euskara praktikatzeko taldeak ikasturtea hasi dutela-eta elkarrekin ospatzeko. Disko Arima izeneko musika-festaren gidari jardun zuen DJ Mitxelek, heldu zein txikien gozamenerako.

Plastiko magikoaren ikastaroan izena emateko azkeneko egunak

Datorren martitzenean, urriak 28, ekingo dio ...eta kitto! Euskara Elkarteak Illunabarrian egitasmoari. Ikasturteko lehenengo tailerra "Plastiko magikoa" izenekoak izango da. Material berezi horrekin, eta beroaren laguntzaz, hainbat gauza egin ahal izango dira, hala nola giltzakoak, belarritakoak... Izena emateko ...eta kitto!-ra jo daiteke (943200918/elkartea@etakitto.eus/ Urkizu 11 solairuarte). Izen-emateak 7 euro balio du (5 euro euskara elkarteak bazkideentzat).

Berbalagunak Pobaleko burdiñolara joango dira

Berbetan mintzapraktika-programako berbalagunek ikasturteko lehenengo irteera egingo dute bihar, zapa-tua. Autobusa hartuta Muskiz aldera joango dira, bertan dagoen Pobaleko burdiñola bisitatzen. 2004. urtean ateak zabaldu zituenetik museo bizia da El Pobal; izan ere, Bizkaiko industriaurreko jarduerarik inportanteenetako bi erakusten dira bertan: burdingintza eta errotaritza eta biharko bisitan bi makina hidraulikoak abian ikusteko aukera izango dute Eibarko berbalagunek. Behin bisita amaituta Zugaztietara joango dira eta, bertako kaleetan barrena ibili ondoren, han bazkaldu eta Eibarrera itzuliko dira.

“Gaza berreraiki eta, egun batean, Palestinako estatu independentea izango dugu”

YUSEF ALHELOU • Palestinako kazetaria eta zinegilea

Palestinaren aldeko mobilizazioek markatu zuten joan den asteko agenda eta, tartean, bisita esanguratsua izan genuen herrian. Izan ere, Yousef Alhelou kazetari eta zinegile palestinarra izan genuen gurean ‘Gazako Fenixa’ dokumentala aurkezten. Bi egunetan eman zuten Coliseo antzokian eta azken bi urteotako sarraskiaren aurretik bere jaioterria nolakoa zen ikusteko balio izan zuen.

Testua **EKHI BELAR**

Bideoa **YANIRE SAGREDO**

Yousef Alelhou oso eskertuta agertu zen eibartarrek eta, oro har, Euskal Herriak Palestinari eskaintzen dioten babesagatik. Pelikula munduko hainbat tokitan aurkeztu du, bere mezuaren garrantziaren seinale, eta hemen ere oso inpaktu handia izan zuen. Gainera, tarte batean berarekin berba egiteko aukera izan genuen eta bere historia kontatu zigun.

Zer uste duzu sentitu dutela eibartarrek dokumentala ikustean?

Harrituta egongo dira palestinarrak zein sortzaile eta berritzaileak garen ikusita. Desagertzeari uko egiten diogu, bizitzeko determinazioa dugu. Bizitza maite dugu. Palestinarrak humanizatu nahi nituen. Ez gara zenbakiak, ez gara estatistikak bakarrik. Joan direnak hil egin dituzte. Israelek erail ditu. 70.000 pertsonak izen bat dute, familia bat dute eta etorkizunerako asmoak. Arreba, aiton-amonak, bilobak, senideak... Horietako asko hondakinen azpian ditut oraindik, eta horrela bi urtez. Askok maite izan ditut eta pertsona horiek ohoratu behar ditugu. Dokumentalean ateratzen diren pertsona asko hil egin dituzte. Gizaki arruntak garesti senti dezaten nahi dut. Zuen seme-alabei justiziaren

alde dugun borrokaz irakats diezaiezuen nahi dut. Israelen okupazioa sufritzen dugu 80 urtez. Eta jendea, noski, bideoa ikustean harritu egingo da Gaza zein ederra zen ikustean. Izan ere, sarritan Mendebaldeko hedabideetan Gaza gatazka, pobrezia, Hamas, Israel, zelaia eta sufrimendu lekutzat erakusten saiatzen dira, baina nik alde positiboan enfokatu nahi nuen. Bizia maite dugu eta Israel gu erauzten saiatzen ari da. Ez dugu desagertu nahi. Han geratuko gara, Gaza berreraikiko dugu eta, egun batean, Palestinako estatu independentea izango dugu.

Eta zuretzat zer izan da dokumental hau egitea?

Nire hiriarekiko maitasun-gutuna da. Nire konpromisoa da, edozer egingo dudala palestinarrak autodeterminazioaren eta askatasunaren alde egiten duten borrokaren gainean kontzientzia altxatzeko. Filmak nire jaioterria gogorarazten dit, nire familiako kideak. Gazako azken erregistroak dokumentatzeko zortea izan nuela esan nahi du. Azken pertsona izan nintzen edertasun hau filmatzen. Beraz, altxor hau, edertasun hau, erresilientzia hau mundu guztiari erakustera behartua sentitzen naiz.

Oso esanahi sinbolikoa du izenburuak. Zer iruditzen du Fenixak Gazan?

Joan den astean 'Gazako Fenixa' dokumentala Eibarren aurkeztu zuen kazetari eta zinegile palestinarrek. EKHIBELAR

Berpizkundea irudikatzen du. Gaza berriro altxatuko da. Israelek Gaza suntsitu eta jendea hiltzen duen ba-koitzean, Israelek suntsitutakoa berreraikitzen dugu eta haur gehiago jaioko dira. Bizi-ziklo etengabea da. Fenixa Gaza hiriaren ikurra da eta han geratuko garela esan nahi du. Gu gara lur horretako herri indigenak eta, Israelek egiten duena egiten duela ere, ez gara desagertuko.

Dokumentala Israelek Gazaren suntsiketa hasi baino hilabete batzuk lehenago filmatu zenuen. Une horretan, grabatzen ari zinela, imajina zenezakeen horrelakorik?

Sekula ez nuen pentsatuko nire hiria suntsituko zutenik. Gerra moduko bat espero genuen, hondamendia,, eraso, baina ez genozidioa. Harrigarria da munduak genozidio honek bi urtez jarraitzen lagatzea eta Israelek gu dehumanizatzea baimentzea. Palestinarren deshumanizazio eta demonizazio honek gelditu egin behar du. Gizaki arruntak gara. Ez gara beste ezer eskatzen ari. Libre izatea eta bizitza duina edukitzea nahi dugu. **Nola sentitzen duzu, kazetari zaren aldetik, Gazan sartu eta han gertatzen ari denaren berri ezin ematea?**

Ironikoa da mundu osoan edozein herrialdetara bi-daiatu ahal izatea, baina ez lurralde okupatuetara, hala nola Zisjordaniara, Jerusalemara edo Palestina historikora. Ezin dugu Ben Gurion aireportua erabili. Grazia egiten dit eta, aldi berean, haserretu egiten nau hipokresia egoteak, estandar bikoitzeko politika bat egoteak, eta honek erakusten du Israel palestinarren aurka praktikatzen ari den arrazakeria. Bisitatu nahi duten bisitari guztiei zabalik dagoen hiria izan beharko luke, baina sarritan Israelek palestinareei elkartasuna adierazteko joaten direnak zigortzen ditu. Beraz, gazatarrok Kairoko nazioarteko aireportuaren bidez soilik joan gaitezke Gazara, eta Zisjordaniako jendea Ammanetik (Jordania) bakarrik joan daiteke.

Eta kazetari gehienak Gazara sartu ezin diren bitartean, sartzen direnak, bertan bizi diren kazetari palestinar asko, Israelek hil ditu. Nola sentitzen zara horren inguruan?

Israelek marra gorri guztiak zeharkatu ditu eta ez dago errudunik. Horregatik jarraitzen dute palestinareei gizatasuna kentzen, kazetariak hiltzen, medikuak hiltzen... Haserre nago Israelek kazetariak hiltzeko

PELIKULAREN
WEBGUNEA

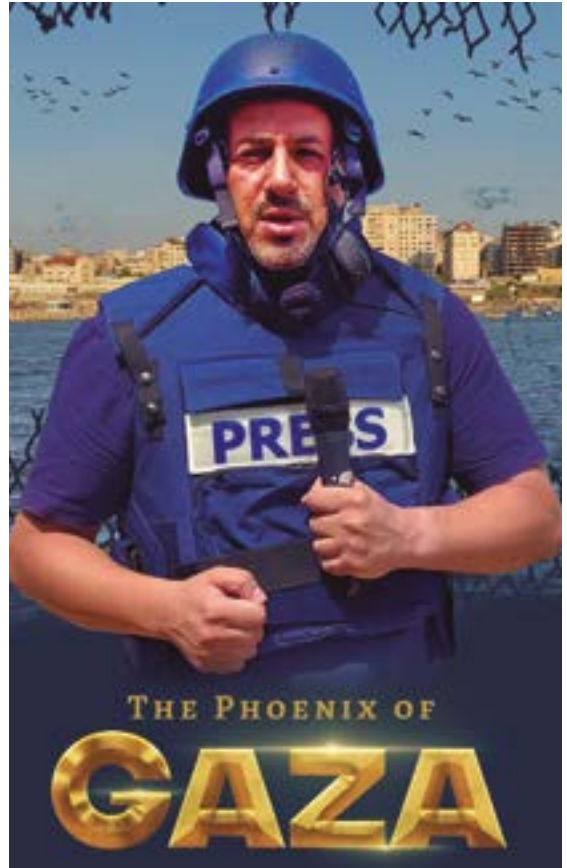
baimena duelako. Kazetari palestinarrak heroiak dira. Ahotsik gabekoen ahotsa gara. Espero dut egunen batean munduak jakitea zein ausartak diren kazetari palestinarrak. Ironikoa da munduan giza eskubideen eta zibilizazioen kontzeptuak erabiltzea, baina Israelek nazioarteko eskubideak ez errespetatzea.

Nola konta daiteke egia nazioarteko hedabideek askotan errealitatea sinplifikatu edo desitxuratzten dutenean?

Badakit Israel ahal duena egiten ari dela propaganda zabaltzeko, gertaerak suntsitzeko eta egiten dituzten krimenak manipulatzeko. Egia izaten da gerrako lehen biktima. Beraz, gu, kazetari palestinarrak, egia den bezala transmititzen ari gara. Objektibotasuna, gardentasuna eta sinesgarritasuna bilatzen ditugu. Sarritan, haiek eten egiten dute Palestinako narratiba. Israelek propagandatik elikatzen ditu hedabide aliatuak, eta beraz, garrantzitsua da palestinarren ahotsak entzutea. Era berean, sare sozialak oso bitarteko botereak dira. Sare sozialik gabe, gure narratiba ez zen mundu osora iritsiko. Sare sozialei esker, Israelek ezin ditu gertakariak ezkutatu eta Palestinan gertatzen ari denari buruzko erreportajeak alde batera utzi. Sare sozialak tresna botereak dira eta mundu guztiak jarraitu beharko lituzke bertan dauden kazetari palestinarrak.

Hainbeste heriotzen eta galeren ondoren, palestinarrek nola egiten diote aurre etorkizunari?

Israelek dio ez duela estatu palestinarra ezartzen utziko eta su-eten hau hauskorra dela. Edozein unetan kolapsa dezake. Trump ez da bake-gizon zintzoa. AEBetako administrazioak eta Europar Batasunak presioa egin behar diote Israeli okupazioa amaitzeko. Amaitzen ez bada, ez da inoiz bakerik edo egonkortasunik egongo Ekialde Hurbilean. Bestetik, ez dugu sintomez baka-rrik hitz egin behar, gatazka honen arrazoi nagusiaz ere hitz egin behar dugu: lurralde palestinarren okupazioaz. Autodeterminazioa dugu helburu. Ez gara geldituko gure estatu independente propioa izan arte eta israeldarrek horretaz jabetu behar dute. Askapena eta independentzia lortu zuten nazio guztiek, borrokaren

bidez lortu zuten. Nola egin diezaioke aurre Palestinak Israelen okupazioari? Gure lekuan jarri behar dute, eta ikusi ea onartuko luketen etengabe okupazio eta hilketaren pean bizitzea.

Eibartarrok zer egin dezakegu palestinarrei laguntzeko?

Genozidioa amaitu bada ere, nire mezua da ez diezaiotela Palestinaz hitz egiteari utzi. Pertsona batzuek diote: “Zergatik ari dira protestan? Gerra bukatuta dago”. Ez, prozesu luzea da. Israelek Palestina okupatzen jarraitzen du. Beraz, espero dut kontzientziari eustea, kultura palestinarraren pelikulak erakustea, palestinarrak hitz egitera gonbidatzea, bake konferentziak antolatzea, hemendik Gazara ordezkariak bidaltzea, medikuak, akademikoak... Era guztietako babes behar dugu: psikologoak, psikiatrak, espezialistak... Beraz, asko egin daiteke. Gobernuei ere presioa egin dakieke Israeli boikota egiteko, Palestina estatu gisa aitortzeko edo Palestinan ordezkari batzua bulego bat izateko. Gaza-ekin anaitasun proiektu bat ere egin daiteke edo ikasle palestinarrak hemen ikastera gonbidatu. Hori da egin daitekeen gutxienekoa.

ALAITZ GARATE

Palestinako auziaz

Bi urte dira jada urriaren 7 hartatik. Bi urte Israelek Gazaren aurkako erasoaldia abiarazi zuenetik eta, horrekin batera, Palestinako lurretan izugarritzko sarraski eta masakrea gertatzen ari denetik.

Gainera, basakeria hau ezkutuan egin nahi izan du Israelek, Gazako komunikazio seinaleak blokeatuz eta kazetariak kanporatuz. Eraso militarraz gain, Israelek Gaza setiatu eta oinarritzko produktuen, elikagaien eta laguntza humanitarioaren sarrera ukatu du. Horren adibide dira laguntza humanitarioa zeramaten ontzien aurkako erasoak eta bertan zihoazen aktibisten atxilotze eta deportazioak.

Testuingurua hau izanik, gero eta jende gehiago entzuten da bakea eta elkarriketa ospatzen, Palestinako genozidioaren testuinguruan Trumpek bere proposamena egin zuenetik.

Orain palestinarrak estatua onartzen omen dute batzuk, baina zer estatutaz hitz egin daiteke? Gaza suntsituta eta Zisjordanian 700 mila kolono israeldarrez beteta dagoenean?

Urriaren 10ean lortutako su-eten akordioa gerraren fase berri baten parte da. Herri palestinarraren aurkako genozidioak beste forma batzuk hartuko ditu orain, ez hain zuzenak, baina herri gisa desagertzera bideratuak.

Akordio horrek ez dio askatasunerako bermerik eskaintzen Palestinari, eta ez du genozidioa geldituko. Batetik, Israelek behin eta berriro frogatu duelako garbiketa etnikoa azken bururaino eramateko asmoa duela, eta akordioaren batera iritsi denetan ere, ez duela hitza betetzen. Oraingo akordioa sinatu ondoren, Gaza bonbardatzen jarraitu zuen, esaterako. Bestetik, akordioak ez diolako bidea itxiko kolonizazio sionistari.

Israelen izaerak eta historiak erakusten digutenez, bi estatuen aterabidea ilusio faltsua besterik ez da. Israelgo aparatu politiko-militarra desegin beharra dago palestinarrak erabaki ahal izateko; hau da, lurralde osoa ibaitik itsasora deskolonizatzeko. Ez dago genozidioa gelditzerik, genozidak irauten badu.

Bestalde, Palestinar erresistentzia defendatu behar dugu. Gaur gaurkoz, Palestinar herria guztiz desagertu ez bada, milaka palestinarrak estatu sionistaren aurka egindako borrokagatik izan da.

Jarrai dezagun Israeli boikota egiten, genozidioa salatzen eta konplize guztien aurka kaleak hartzen. Palestina askatu! Israel desegin!

“Gaur gaurkoz, Palestinar herria guztiz desagertu ez bada, milaka palestinarrak estatu sionistaren aurka egindako borrokagatik izan da”

“Herriar autoantolatuek ez dute nahi dutena lortzen parean munstro handiak aurkitzen dituztelako”

JOKIN AZPIAZU CARBALLO • Soziologoa

Jokin Azpiazu Carballo soziologoak ‘Masculinidades y feminismo’ liburuaren bigarren edizioa aurkeztu zuen joan den egunean, Andretxean. Hainbat lagun elkartu ziren bertan eta gaiaz hausnartu zuten denen artean. Azpiazuk esan bezala, bigarren edizio horrek berritasunak dakartza. Batetik, Mari Luz Estebanek egin du prologoa; eta bestetik, egileak lehen edizioak sortu zituen eztabaidak errepasatzen ditu eta epilogo moduko bat txertatu du.

Testua **EKHI BELAR**

Bideoa **YANIRE SAGREDO**

Mari Luz Estebanek argi dio: “Liburu honetako esaldi batzuk markoan jarri eta paretan jartzeko modukoak dira”. Virus argitaletxeak publikatu du ‘Masculinidades y feminismo’ liburuaren bigarren edizioa eta bere webgunean erosi daiteke. Eta, bestela, bertan irakurtzeko aukera ere badago, pdf-a deskargatuta.

Liburuaren bigarren edizioa kaleratu duzu. Nolako ibilbidea egin du lehen ediziotik hona?

Zazpi urte pasa dira lehen edizioa kaleratu zenetik. Virus argitaletxeak ohitura bat du: liburuan zerbait aldatzen bada bigarren edizioa egiten da. Hau da, kontua ez da liburuaz ezer aldatu barik berriz inprimatzea. Orduan, batetik, testuari zuzenketa txikiak egin dizkio. Adibidez, datu batzuk eguneratu ditugu. Bestetik, hitzaurrea Mari Luz Esteban antropologoak egin du. Lehen edizioan bere prologoa jartzeko ilusioa nuen, baina ezin izan zuen eta oraingoan bai. Eta, azkenik, aldaketa nagusia da epilogo antzeko bat idatzi dudala bigarren ediziorako. Bertan, 2017tik 2024ra artean egon diren ezberdintasunak aipatu ditut.

Bigarren edizioa egiteko beharra ikusi duzu? Hau da, agian lehen edizioa zaharkituta gelditu dela?

Editorialak horretarako joera du eta testu askorekin egiten du berrikusketa hori: ea publikatu eta urte batzuetara testuak ondo funtzionatzeko duen ala bigarren edizioa merezi duen. Lehen edizioa asko mugitu zen eta horrek aurrekari edo aukera bat sortzen du bigarren edizio bat egiteko, eta hortik badu zentzua txukuntzeko. Pentsatzen nuen gehiago damutuko nintzela 2017an idatzitako testuaz, baina ez da larregi izan. Bazeuden testu batzuk ez nituenak oso argi eta liburuan zalantza moduan agertzen direnak, eta zalantzan egoten jarraitzen dute.

Lehen liburuan zera planteatzen zenuen: “Maskulinitatea erreformatu, eraldatu edo abolitu egin beharko litzateke?”. Zalantza hori argitu duzu?

Ez, inondik inora ere. Esaldi hori probokazio modura bota nuen. Planteatzen nuena zen gai horren inguruko eztabaidak sakontasun minimo bat eduki beharko zukeela eta, normalean, sakontasun minimo bat edukitzeko, aukera guztiak mahai gainean jarri beharko liratekeela. Sasoi horretan, liburuaz idazten hasi nintzenean, oso perspektiba erreformista zegoela ikusten nuen. Gauzek funtzionatzeko ideia gizontasunean aldaketa txikiak egitean oinarritzen zen, baina, aldi berean, hondoan dagoen sistema asko ukitu barik.

'Masculinidades y feminismo' liburuaren bigarren edizioa aurkeztu zuen joan den astean, Andretxean. EKHI BELAR

Hortik planteatu nuen maskulinitatearen abolizioa. Genero-sisteman aldaketa sakonak egingo bagenitu, gizon ala emakume izateak zentzua edukitzeari laga beharko lioke. Eta, era berean, maskulinitateak eta feminitateak zentzua izateari utziko liokete, baina ez zentzurik ez dutelako, horretan nahikoa sakondu dugulako baizik.

Nolako ekarpena egin dio liburuari Mari Luz Estebanen hitzaurreak?

Mari Luzek normalean metaanalisiak egiten ditu horrelako gauzen inguruan. Bere hitzaurrean balioan jartzen du nola liburuan nolabaiteko bidaia planteatzen den, subjektu maskulinoaren nolabaiteko nahasmena eta horrek egiten uzteari aukera ematen diola. Izan ere, gizonok beti eduki dugu guk beste pertsonen gauzak egiteko joera eta ez guri egiten lagatzeko. Mari Luzek prologo atseginak egiten ditu eta horregatik nahi nuen berak idaztea (barreak).

Liburuan aipatzen da gizon taldeek ez dutela benetako aldaketa soziala lortzen. Zergatik gertatzen da hori? Hori planteatu baino, gizonen ez diet egozten aldaketa sozialak sortzeko betebeharra. Hori asko izango

litzateke. Bestela, berdinean esan daiteke talde feministek ez dutela lortzen eraldaketa soziala. Hau da, herritar autoantolatuek ez dute nahi dutena lortzen, parean munstro handiak aurkitzen dituztelako. Ostera, liburuan bai planteatu dut momentu batean oso modan jarri zela konponbidea gizon taldeak egotea zela, gizonok gizonen artean berba egin behar genuela gure gauzen inguruan, gure portaerak aldatzeko, eta abar; baina nik planteatzen dut horrek badituela muga batzuk: autoerreferentzialtasuna, gure arazoez berba egiten dugunez gure arazoez bakarrik berba egiten amaitzea, beste problema batzuek gure perspektibatik bakarrik ikustea... Beraz, gizon taldeak ez dira formula bakarra. Talde batzuek oso lan txukuna egin dute maila askotan, baina momentu batean formula hori jarri zen arazo guztientzako konponbide bezala eta askotan ez da izan horrela.

Gizon taldeak sortu dira han eta hemen, baina nola ikusten duzu eztabaida honen egoera Euskal Herrian? Badoa eta badator. Liburuaren aurkezpena egiten dudun bakoitzean errebaso txiki bat egin behar izaten dut, batzuetan hanka sartzen dudalako: adibidez,

BIDEOA

“orain ez dago hainbeste gizon talde, baina egon izan dira” esan, eta publikoak hainbat adibide eman eta agian ez nabil zuzen. Oso gorabeheratsua da eztabaida. Batzuetan talde gutxi egon daitezke, baina ikusgarritasun handiarekin; eta beste batzuetan talde gehiago dago, baina inor ez da enteratzen. Ez dut denak zaku berean sartzeko aukerarik ikusi. Ezaugarri oso partikularrak dituzte, batzuk alderdi edo mugimendu politiko konkretuen inguruan sortzen dira, beste batzuk emakumeen etxeetan parte hartzen duten gizonak elkar ezagutzen dutelako, baita ekimen instituzionaletik ere (lehen batez ere)... Gora eta behera doa eta horrek lotura du gaiari ematen zaion atentzioarekin. Batzuetan dirudi mundua une batetik bestera aldatuko dela, eta beste batzuetan ez. Jarraikortasun minimo bat lortzen duten kolektiboei balioa ematen diet, asmatu dutela dirudielako. Era berean, kolektibo batzuek urte askoan jarraitzen dute, baina akomodatuta daude eta azkenean lagun talde bilakatzen dira. Ez dago gaizki, baina horrek zenbateko gaitasuna du inguruan eragiteko?

Liburuaren bigarren edizioan erreakzio patriarkalaren olatua aipatzen duzu. Horrek nola eragiten dio maskulinitatearen inguruko eztabaidari?

Badago jarraikortasun bat lehen eta bigarren edizioen artean, oharrak errepasatzerakoan ikusi baitut zenbait gauzetan ez nenbilela hain gaizki. Lehenengo edizioan ‘gizon onak’ eta ‘gizon txarrak’ banatzearen inguruan jardun nuen. Esaten nuen oso gerturatze arriskutsua iruditzen zitzaidala. Izan ere, ‘gizon txar’ moduan maskulinitate mota batzuk karikaturizatu egiten ditugu, eta badirudi hortik kanpo dauden gizonak oso jatorrak direla, gaiztoak bisualki oso biolentoak diren bitartean. Gainera, hori arraza konkretuei lotzen zaie: “Gizon zuriak berdinzaleagoak dira”, “latinoak eta marokarrak, beste kultura batekoak direnez, matxistagoak dira”... Horrelako mekanismoak sortzen ditugu ihes egiteko. Orain, erreakzio patriarkalarekin oso antzeko mekanismoak sortzen ari gara. Gizon askok feminismoaren aurkako jarrera oso modu esplizi-

tuan adieraztearen kontuan jende gaztearekin lotzen da, hau da, nerabeekin, baina horren atzean dagoen arrazoi ia bakarra da gizarte helduak ezin duela bere porrota onartu puntu horrekin. Gauzak perspektiba berdinzale batetik aldatzen saiatu gara, ez dugu lortu, eta orain badirudi 15 urteko gazteek dutela errua Youtube ez dakit zer ikusten dutelako. Erreakzio horiek gizartearen geruza guztietan daude eta horren froga dira, esaterako, erreakzio horiek erabiltzen dituzten alderdi politikoek geroz eta bozka gehiago jasotzen dituztela eta, noski, 15 urteko gazteek ez dituzte bozka horiek ematen. Beraz, lehenengo kontua izan behar-ko litzateke nola maneiatzen dugun lehen fase hori, diagnostikoa, eta nola gerturatu gaitzkeen horretara. Zentzu horretan, honekin gabilta azken hilabeteetan: nola gerturatu gizarte kolektibo ezberdinetara eta, tartean, nola gerturatu gazteengana abiapuntua ez izanda “zuek duzue gertatzen ari denaren errua”. Azken neurrian, eurek ikusten dutena da bizi direla ingurune batean, non denbora osoan eskatzen zaien gauza batzuen inguruko diskurtso eta perspektiba batzuek edukitzea, eta gero ikusten dute munduak ez duela horrela funtzionatzen. Eta hori ez da euren errua, beste batzuen baizik.

“Mugikorrik ez haurtzaroan, pantailaz gairindiko bizitzaren alde”

Altxa Burua mugimenduak I. Topaketa Orokorra egingo du bihar, zapatua, Eibarren. Zehazki, Eibarko Hezkuntza esparruan izango da, 09:45etik 13:00etara. Bertan izango dira Gipuzkoa, Bizkaia eta Arabako herrietako taldeak, eta ekitaldi irekia izango denez, herritar guztiak daude gonbidatuta bertaratzeko. Eibarko taldea ere bertan izango da.

Testua **IRATI ALVAREZ**
Argazkiak **IRUNE JAIO**

Telefono mugikorra gure egunerokoaren parte da, eta haurrak zein nerabeak ere ez dira salbuespena.

Alabaina, erabilera horrek gero eta kezka handiagoa piztu du azken urteetan. Horregatik, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako zenbait gurasok eta hezkuntza-komunitateko kidek Altxa Burua mugimenduaren babesean ahotsa altxatu dute, ikastetxeak sakelako telefonorik gabeko arnasgune izatea eskatzeko. Eztabaida iritsi da Eusko Legebiltzarreko Hezkuntza Batzordera ere, eta gizartean zabaltzen ari da galdera bera: zer leku izan behar du pantailak haurtzaroan?

Galdera horri erantzuna ematen saiatuko dira bihar Eibarren egingo den Altxa Burua mugimenduaren topaketa orokorrean. Jardunaldia ongi-etorri eta irekiera instituzionalarekin abiatuko da, eta ondoren —10:00etatik 11:00etara— Francisco Villar Cabeza doktorearen hitzaldia izango da. Villar Bartzelonako Hospital Sant Joan de Déu-ko haur eta nerabeen suizidioaren prebentzio programaren koordinatzailea da, eta aditua da osasun mentalaren eta arrisku-jokabideen prebentzioan. Doktoreak dioenez, pantailen erabilera goiztiarrak eta sare sozialen gehiegizko esposizioak haurren garapen emozionalean eta sozialean eragina izan dezakete. Villarren mezua argia eta zuzena da: “Haurrek pantailarik gabe hazi behar dute, bestela bizitza galduko dute”.

Haurren bizitza “berreskuratzeaz” Hitzaldiaren ardatza izango da haurtzaroaren defentsa. Hasteko eta behin, nerabeak haurrak ere badirela gaineratu du adituak: “Autonomia gehiago badute ere, haurrak dira oraindik”. Azpimarratu duenez, adin txikikoen bizitza gero

Francisco Villar doktorea aditua da osasun mentalaren eta arrisku-jokabideen prebentzioan.

eta gehiago murrizten ari da pantailen eraginez: “Jolasa, aspertzea eta harremanak egiteko gaitasuna galtzen ari dira. Eta horiek dira haien garapenaren oinarriak”. Bere esanetan, gaur egun haur eta nerabe askok denbora gehiegi igarotzen dute pantailen aurrean. “Gainera, denbora horretan ez dute benetan ikasten eta ez dira emozionalki garatzen”.

Alarmak piztuta: ziberjazarpena suizidioak, eta mendekotasunak Adituaren arabera, azken urteetako

>>> "Ikasketa prozesuan, arkatza eta papera dira garapen kognitiboaren tresna nagusiak. Pantailak ez dira beharrezkoak"

>>> "Haur bati mugikorra ematea alkohola edo tabakoa eskaintzearen parekoa da"

datuak kezkarriak dira. "Osasun mentaleko zerbitzuetan gero eta kasu gehiago ikusten ditugu: suizidio saiakerak, antsietatea, garapen-atzerapenak... Egoera horiek guztiek pantailen erabilerarekin lotura estua dute".

Kasuen gorakadaren aurrean, herritarrak mugitzen hasi dira: "Zientziak berandu dakar frogara, erakundeek ez dute erreakzionatzen, eta gurasoek hartu dute lehen erroa. Altxa Burua bezalako mugimenduak arazoari aurre egiteko sortu dira".

Prebentziorako, sakelakorik ez 16 urtera arte

Prebentzioaren inguruan ere argi mintzatu da: "Ez dago sekreturik: 16 urtera arte ez dute sakelakorik behar. Ez dago beste biderik". Interneterako sarbidea bera arrisku-

tsua dela dio, "ziberjazarpenagatik, eduki sexual kaltegarriengatik eta mendekotasunagatik".

Era berean, mugikorrarekiko menpekotasuna ezagunak ditugun bestelako adikzioekin alderatu du: "Haur bati mugikorra ematea alkohola edo tabakoa eskaintzearen parekoa da. Ez dute haur guztiek kalte bera jasango, baina guztiek dute arriskua".

"Teknologia ez da etsai bat, baina ez da haur eta nerabeentzako"

Villar ez da teknologiararen aurkako diskurtsoaren aldekoa, haren erabilera desegokiaren aldekoa baizik. "Teknologia tresna gisa behar dugu, baina haurrek ez. Autoak ere behar ditugu, baina ez diegu 10 urteko umeei gidatzen uzten. Pantailak helduentzat dira. Haur eta nerabeek, aldiz, denbora behar dute mundua esperimintatzeko, ez digitalizatu eta haien menpeko bihurtzeko".

Eskola eta etxeetan pantailak kanpora

Ikasgeletan pantailak duten tokia ere zalantzan jarri du adituak. "Ikasketa prozesuan, arkatza eta papera dira garapen kognitiboaren tresna nagusiak. Pantailak ez dira beha-

rrezkoak. Hezkuntzako langileek askotan esan digute eskolan pantailak kendu dituztenean, berehala hobetu dela giroa: gehiago jolas-ten dute, gatazka gutxiago dago eta ikasleen arreta handiagoa da".

Hobekuntza horiengatik, gero eta familia gehiagok erabakitzen dute seme-alabei lehenengo sakelakoa beranduago ematea. "Guraso askok horrelako erabakiak hartzen duten tutore bakarrak direla uste dute, eta, ondorioz, lortu nahi dutena ezinezkoa dela. Bestalde, gero eta gehiago dira, eta sarean aurkitzen dute indarra. Hori da Altxa Buruaren indarra".

"Egin teknologia-buruek egiten dutena, ez esaten dutena"

Diskurtsoan badu mezu probokatzaile bat ere: "Teknologia handietako zuzendariak ez diete pantailarik ematen seme-alabei. Haiek badakite zertaz ari diren. Egin haiek egiten dutena, ez esaten dutena (hau da, seme-alabei mugikorra ematea edo Interneterako sarbidea erraztea)".

Azpitarratzen duenez, jarraera hau ez da kontserbadurismoa, "zientzia eta esperientzia klinikoa" baizik. "Esan bezala, pantailen erabilera goiztiarrak garunaren garapena oztopatzen du eta harreman sozialak kaltetzen ditu".

"Gurasoen ekintzari esker, paziente gutxiago ditut"

Azken mezuan, Altxa Buruaren parte diren -edota ideiak partekatzen dituzten- gurasoei zuzendu zaie Villar: "Esker ona baino ezin diet adierazi. Haiei esker nire seme-alabak hobeto bizi dira eta nire pazienteak gutxiago dira. Gizartea aldatzen ari dira, eta ziur nago gure haur eta nerabeen etorkizuna babestea lortuko dugula. Hori da benetako iraultza".

55 lagun inguruk hartu zuten parte Udazkentrailean

EKHI BELAR

Klub Deportiboko Mendi Taldeak eta Kalamua Korrikalari Taldeak antolatutako Udazkentrailea egin zen domekan, urriak 19. Antolatzaileen berbetan “arrakas-tatsua” izan zen, 55 lagun inguruk parte hartu zuten-eta.

Hego-haizeak lagunduta, Urko inguruan prestatutako ibilbideari (14,6 km eta 835 metroko igoera metatua) ekin zioten mendi-korrikalariak eta lagun giroan egin zuten bidea.

Antolatzaileak zein parte-hartzaileak pozik geratu ziren aurtengo Udazkentrailarekin, antolatzaileek esan digutenez. “Alde batetik, ibilbide berriak ezagu-

tzeko aukera izan zutelako; eta bestetik, askorentzat mendian korrika egiten zuten lehen esperientzia izanik, asko eskertzen dute taldean joatea eta denak elkartzeko ibilbidean zehar geldialdiak egitea”, dioskue.

Gauzak horrela, antolatzaileek eskerrak eman nahi dizkiete parte hartzera animatu ziren guztiei eta hurrengo trail irteerara gonbidatu nahi dituzte, Gabontrailera.

Gabontraila, abenduaren 24an, goizeko 08:30ean egingo da eta, ohiturari jarraituz, Kalamuara igoko dira, ondoren Parlamentuan kabarekin eta turroiarekin ospatzeko. Plan bikaina Gabonei hasiera emateko.

Pello Osoro Gandiako Triatloian nagusi

E.B. Sasoi betean dago Pello Osoro. Zapatuan Gandiako ICAN triatloia jokatu zen eta aise nagusitu zen distantzia erdiko proban, 7:45ko alde atera baitzion helmugan Adrian Escrig bigarren sailkatuari David Blasco izan zen hirugarren, 8:03ra). Batez ere, bizikletan eta korrikan erakutsi zuen nagusitasuna.

Igeriketa saioa ez da Osororen punturik indartsuena eta oraingoan ere ez zen salbuespena izan. Oscar Espinosa izan zen lehena uretatik

irteten, baina txirrindularitza saioan gauzakeibartarraren alde jarri ziren. 1:45:36 partzialarekin, Osorok lidergoa hartu zuen bizikleta gainean eta gero, antxintxiketan, hegan egin zuen. 1:17:49 partziala ezarri eta 3:36:09 denborarekin iritsi zen helmugara, bigarrenari zazpi minutu baino gehiagoko alde sartuz.

Osoro oso pozik agertu zen emaitzarekin, baina anaia Txominekin gozatzea gustatuko litzaiokela onartu zuen sare sozialen bitartez

CD Urki garaipenaren bidera itzuli da

E.B. Azkeneko partiduetan porrotak jasan ondoren, Ohorezko Erregional Mailan dabilen CD Urki garaipena lortu zuen asteburuan Andoainen. Oso neurketa lehiatua izan zen eta eibartarrak finago ibili ziren, 3-4 irabaziz.

Harrobiko taldeek honako emaitzak lortu zituzten: Ohorezko Erregionalen, Euskalduna 3-4 CD Urki; 1. Erregionala, Urki JMR 1-1 Elgoibar; Jubenilen Euskal Liga, Cultural

4-0 Urki Eibarbus; Jubenilen Gorengoa, Urki ABC 2-2 Zumaiaiko; Jubenilen 1. Maila, Urki Hapiick 4-1 Aloña Mendi; Kadeteen Gorengoa, Mondragon 5-1 Urki Heganrent; Kadete 1. maila, Urki Boj 6-1 Ikasberri; Infantila, Zumaiaiko 3-0 Urki Beltran; Infantil Txiki, Urki Larra-gest 0-15 Zumaiaiko; Gizonezko Alebina, Urki Engimek 0-12 Elgoibar; eta Emakumezko Alebina, Bergara 3-1 Urki JAZ.

Malapek garaipena besterik ez du ezagutzen

Futbol zaletuaren sailkapeneko lehen bi taldeen arteko lehia jokatu zen asteburuan eta liderra atera zen garaile. Malape eta Xania tabernen arteko partidua 2-0 amaitu zen lehenengoan alde, Xabier eta Ike-rron golei esker, eta bost puntuko aldea ateratzen dio orain bigarren sailkatuari, Bar Maremi.

Maremek azken partiduetan bu-rua altxatu duen Kalaka Buenos Ai-resen jokatu zuen eta, kostata izan arren, 2-1 irabazi zion.

Sailkapenaren azkenengo postue- tan dabilzan taldeei dagokienez, Limpiezas Ruedak denboraldiko lehen garaipena lortu zuen Adahi Etxegiri 1-2 irabazi ondoren.

SAILKAPENA

1. Malape Taberna, 18 puntu
2. Bar Marem, 13 puntu
3. Xania Taberna, 12 puntu
4. Bergara Pneumatikoak, 10 puntu
5. Kalaka Buenos Aires, 6 puntu
6. Garajes Garcia, 6 puntu
7. Adahi Etxegi, 3 puntu
8. Limpiezas Rueda, 3 puntu
9. Baserri, 0 puntu

Eibar Rugby Taldea irabazle Unben

E.B. Denboraldiko bigarren par- tiduan bai, Eibar Rugby Taldeak lortu du denboraldiko lehen garai- pen. Emakumezkoen Ohorezko B Mailako taldeak Bartzelonaren aurka galdu zuen ligako lehen par- tiduan, baina beste talde katalu- niar bat aurrean izanik, ez zuen irabazteko aukera galdu.

UE Santboiana jaso zuen dome- kan, Unben, eta maila ona eraku- tsi zuen, neurketa 36-12 irabaziz. Horrela, eibartarrak 5. postuan

daude orain, 5 punturekin, eta asteburu honetan berriz jokatu- ko dute etxean, kasu honetan At. Portuenseraren aurka.

Txingudiren aurka

Eibar Rugby Taldeko gainerako taldeek, Txingudi izan zuten aur- kari. Horrela, gizonezkoen senio- rren taldeak 24-24 egin zuen Txin- gudirekin, 18 urtez azpikoek 19-66 irabazi zuten eta 16 urtez azpikoek 64-12 galdu.

Porrot lazgarriak Urbateko talde seniorrentzat

E.B. Emakumezkoen Euskal Herriko Waterpolo Ligaren 2. jardunaldia jokatu zen asteburuan eta Urbateko waterpolo taldekoek denboraldiko lehen partidua jokatu zuen etxean. Askartza A izan zuten arerio eta partidua ona jokatu zuten, berdinketa lortuz, “baina ofizialki neurraketa galdutzat eman ziguten, arazo tekniko batengatik”, klubetik esan digutenez, eta azkenean 14-15 amaitu zen.

Gauza horrela, talde eibartarrak puntu barik jarraitzen du eta asteburuan Iruñean jokatu du WP Iruña 98 02 B taldearen kontra.

Estatu mailako 2. mailan jokatzeko duen Urbateko Dos Hermanas talde indartsua hartu zuen, zapatu gauean, Donostiko Paco Yoldi igerilekuan. Sevillarek munduko txapeldun izan diren hiru jubenil dituzte taldean eta beste bost jokalarik bekak dituzte errendimendu handiko zentroan.

Dena dela, eibartarrek “partidu bikaina” jokatu zuten, esan digutenez, eta 4. zatian 8-7 joan ziren markagailuan aurretik. Gainera, beste gol bat sartzeko aukera eduki zuten, baina ez zuten asmatu eta, azkenean, partidua 8-9 amaitu zen andaluziarren alde.

Paleta gomako eta eskuz banakako eta binakako partidua

E.B. Astelena frontoiko kartelera bizi dator aste honetan. Izan ere, atzo, urriak 23, Paleta Gomako Gipuzkoako Binakako Txapelketako partidua jokatu zuten Amas eta Leturiagak Andoingo Belaunzaran eta Loidiren kontra, eta gaur ohiko jaialdia jasoko du, 18:00etatik aurrera. Lehendabizi, Errendimenduko Gipuzkoako Eskuz Banakako Txapelketako bigarren jardunaldiko partidua jokatu dira eta Klub Deportivo boko gazteek “ilusioz” jokatzen dutela esan digute.

Hasteko, infantiletan, Arrieta eibartarrak Azpeitiko Urbistondoren aurka jokatu du, eta Saezek beste azpeitiar bat izango du aurrean, Larrañaga hain zuzen ere. Alebinetan, ostera, Segurolak Lete azkoitiarra izango du aurrez aurre.

Jarraian, Gipuzkoako Eskuz Binakako Txapelketako final laurdenak jokatu dira Astelenan eta, bertan, Narvaiza eta Conde Urnietako Ecnarro eta Odriozolaren aurka lehiatu dira. Orain arte, Eibar-ko seniorrek partidua guztiak irabazi dituzte eta final erdietarako garaipenaren bila aterako dira.

Donibane Garazikoen bisita

Joan den domekan, urriak 19, Donibane Garaziko pilota eskolako ordezkari gazteak etorri ziren Astelena frontoian programatuta zegoen jaialdian parte hartzerako, Depor Egunaren egitarauaren barruan.

Deporrekoei berbetan, “Goizeko Izarra klubeko pilotariak erakustaldi bikaina eskaini zuten katedralean eta hartu-eman aberatsa izan zen herriko pilotari alebin eta infantilentzat”. Jaialdiaren ondoren, gainera, anaitasun bazkaria egin zen Depor tabernan.

Goiko argazkian ikusi dezakegu oso giro ona sortu zela pilotarien artean.

SD Eibar-en lau jokalarri euren selekzioarekin arituko dira egunotan

E.B. Asteburu honetan denboraldi-ko lehen geldialdia egingo dute F Ligan. Izan ere, selekzioen arteko partiduak jokatu dira eta jokalarri askok euren herrialdearen elastikoa defendatu beharko dute. Adibidez, SD Eibar-en lau jokalarri joango dira selekzioarekin asteburu honetan: Eunate Astralaga, Opa Clement, Alimata Belem eta Emma Moreno.

Eunate Astralaga atezainak Espainiako selekzioaren deia jaso du lehen aldiz eta Nations Leagueko finalurrekoetako bi partiduak jokatu ditu Suediaren aurka: bata, gaur, Malagan, 20:00etan; eta bestea, 28an, Goteborgen, 19:00etan.

Espainiako selekzioarekin joango da Emma Moreno ere, baina 19 urtez azpikoekin. Frantziaren aurka bi lagunarteko jokatu ditu Alacanten, bihar eta 28an, 11:00etan.

Opa Clement tanzaniarrak Afrikako Kopara sailkatzeko bi neurketa jokatu ditu Etiopiaren kontra. Lehen partidua eguaztenean

jokatu zuen, Dar er Salaamen, Tanzaniako hiriburuan. Bigarren, bestalde, 28an izango da, Etiopian, 13:00etan.

Alimata Belemek ere Afrikako Kopara sailkatzeko partiduak jokatu ditu Burkina Fasorekin. Bere kasuan, Togoren aurka. Gaur Ouagadougoun jokatu du, Burkina Fasoko hiriburuan, 18:00etan; eta 28an, Lomen egongo da, Togoko hiriburuan, 17:00etan hasiko den neurketan.

Atsedena asteburuan

Asteburuan F Ligako partidurik egongo ez denez, SD Eibarrek atsedena hartuko du asteburu honetan, eta hurrengo partidua A Coruña-ko Deportivoren aurka jokatu du Ipuruan, azaroaren 1ean, 16:00etan.

Joan den asteburuan Realaren aurka 0-3 galdu ondoren, 7 punturekin 13. postuan daude orain eibartarrak.

ASTEBURUKO AGENDA

FUTBOLA

Gizonezkoen 2. Maila

EIBAR - Leganes (bihar, 16:15)

Gizonezkoen 2. Maila RFEF

EIBAR B - Real Union (bihar, 19:00)

Gizonezkoen 3. Maila RFEF

EIBAR C - Leioa (etzi, 12:00)

Erregionaleko Ohorezko Maila (gi)

URKI - Mondragon (etzi, 12:35)

Erregionaleko Gorengo Maila (gi)

Ordizia - EIBARTARRAK (bihar, 16:30)

Erregionaleko 1. maila (gi)

Axular Lizeoa - URKI B (etzi, 15:30)

Jubenilen Ohorezko Maila (gi)

Santutxu - EIBAR (etzi, 19:00)

Jubenilen Nazional Liga (gi)

Real Sociedad B - EIBAR B (bihar, 17:30)

Jubenilen Euskal Liga (gi)

URKI - Deusto (bihar, 12:35)

FUTBOL-ZALETUA

- Baserri - Kalaka Bs. As (bihar, 09:00)
- Marem - Xania (bihar, 10:30)
- Garajes Garcia - Malape (etzi, 09:00)
- Adahi Etxegi - Bergara Pn. (etzi, 10:30)
- Atsedena: Limpiezas Rueda

ESKUBALOA

Zilarrezko Maila (em)

EIBAR ESKUBALOA - Malkaitz (bihar, 17:00)

1. Maila Nazionala (gi)

Loyola - EIBAR ESKUBALOA (bihar, 18:00)

Seniorren Euskadiko Liga (gi)

EIBAR ESKU. B - Urdaneta (bihar, 19:00)

Seniorren 1. Lurraldekoa (em)

EIBAR ESKUBALOA B - Txingudi (etzi, 11:45)

SASKIBALOA

Gipuzkoako 1. Maila (gi)

Mundarro - ART. JUANTXO (bihar, 18:00)

Gipuzkoako 2. Maila (em)

EIBAR SASKI. - Zast Oak (gaur, 20:15)

WATERPOLOA

2. Maila Nazionala (gi)

Colegio Brain - URBAT (bihar, 17:00)

EH-ko 1. Maila (gi)

Askartza B - URBAT B (bihar, 11:30)

ERRUGBIA

Ohorezko B Maila

EIBAR RT - At. Portuense (bihar, 16:00)

Kirol albiste gehiago
gure webgunean

MIREN CID • Matraka Gazte Feministen taldea

“Feminismoa da gure lubakia, olatu faxistari aurre egiteko arnasgunea”

Miren Cid, Matraka taldeko kide eta Eibarko gazte feminista, Zaldibarren egingo den Baterajotzea 2025ari buruz aritu da: gune ez-mistoen indarraz, saretzearen beharrari eta borroka feministaren erronka berriei hausnartu du.

Testua eta argazkiak **IRATI ALVAREZ**
Bideoa **YANIRE SAGREDO**

Urriaren 31tik azaroaren 2ra, Zaldibar Euskal Herriko gazte feministen topaleku bihurtuko da, Baterajotzea 2025 ospatuko delako bertan. Hiru eguneko egitarau oparoak hausnarketa, saretze eta borroka feministaren inguruko jarduerak eskainiko ditu, eta aurten, bereziki, gune ez-mistoen garrantzia azpimarratuko da. Hori dela eta, elkarriketa hau egiteko aukera izan dugu Miren Cid-ekin, Matraka taldeko kide eta Eibarko gazte feministen belaunaldi berriaren parte denarekin. Harekin hitz egin dugu Baterajotzeak zer esan nahi duen gaur egun, gazte feministen erronkez eta nola bizi duten saretze eta borroka prozesu hau euren ikuspegitik.

2021. urtean egin zenuten lehendabiziko Baterajotzea. Lau urte hauetan nolako bilakaera izan du elkarguneak?

MIREN: Aipatu beharra dago Baterajotzeak badituela aurrekari batzuk. Adibidez, 2017 eta 2018an lehenengo Udaleku Feministak antolatu zituzten Euskal Herriko Gazte Feministek. Udaleku haietan ikusi zuten Euskal Herri osoko gazte feministak elkartzeak zer nolako potentzialtasuna zuen. Ordutik aurrera, jardunaldi eta ekintza desberdinak egin zituzten eta horrela, 2021ean egin zen lehen Baterajotzea.

Saretzeko helburua zuen, beraz, lehendabiziko Baterajotzeak?

MIREN: Bai. Kontuan izan behar da testuinguru zail batean kokatu zela. Pandemia garaia zen eta, beraz, momentu hartako egoera hartu genuen kontuan. Krisi anizkoitz batean geunden (baita gaur egun ere) eta pandemiak egoera hori azaleratu zuen. Baterajotze horretan feministok krisiaren aurrean zer egin genezakeen hausnartzeko eta eztabaidatzeko elkartu ginen. Atera zen ondorioa garbia zen: “Feminismoa da gure lubakia, olatu faxistari aurre egiteko arnasgunea”.

Aurtengoan ere hausnartu, ideiak elkarbanatu eta saretzeko elkartuko zarete.

MIREN: Bai, baina beste bide batetik helduko diogu topaguneari. Gaur egungo testuinguruari erreparatuz, politika eta jarrera erreakzionarioak, faxistak, zabalitzen ari dira. Modu berean, nahiko testuinguru krudela bizi dugu: pobrezia, prekarizazioak, genozidioak eta despolitizazioak zeharkatzen gaituzte. Testuinguru horri feminismotik, “gure lubakitik”, nola aurre egin hausnartuko dugu.

“Feminismoa lubaki” da Baterajotzearen leloa. Azalduiguzu gehiago.

MIREN: “Feminismoa lubaki” izango dela diogunean, gaur egun dugun testuinguruari aurre egiteko dugun modua feminismotik izango dela diogu. Feminismoa da gure arnasgunea, tresnak eta aliantzak sortu eta datorren olatu faxistari aurre egiteko dugun modua. **Euskal Herrian ere olatu faxista hori nabarmena da?**

Eibarko Matraka Gazte Feministen taldea eta Miren Cid idea.

MIREN: Nik uste dut baietz. Ez da Espainia mailako kontua soilik, Euskal Herrira ere heldu da. Horren erakusle da pobretze maila altua, etxegabetzeak, geroz eta pribatizazio gehiago daukagula, etab. .

Kalean ideia faxistak zabaltzen ari direla igarri duzu?

MIREN: Esango nuke beti izan direla horrelako ideiak. Bestalde, feminismoaren edota ezkerrearen gorakadarekin gizartean kontrako ideiak azaleratu ohi dira. Egia da, duela urte batzuk ideia faxistak zituztenek ezkutuan edo lotsarekin defenditzen zituztela ideia horiek. Gaur egun, aldiz, ohikoago bihurtatu dira diskurtso matxista, faxista eta arrazistak. Normalizazio horrek erraztu egin du ideiak lotsarik gabe azaleratzea.

Elkargune ez-mistoaren potentzial politikoari garrantzia eman nahi diozue aurtengo Baterajotzean. Zergatik gune ez-mistoak?

MIREN: Heterosexualitatearen egiturazko izaera ulertu eta patriarkatua ulertzeko modua berrezarri genuen duela urtebete. Horrela, gure subjektu politikoa zabaltzeko: 'Neska*' lehen, 'Gazte' orain. Baterajotzean parte hartzeko subjektua ere zabaltzeko, beraz.

Feministen topaguneari begira, zer antolatu duzue aurtengoan?

MIREN: Egitarau zabala prestatu dugu. Alde batetik, ideiak eztabaidatzeko eta hausnartzeko mahai inguru zentralak eta tailerrak izango dira (autodefentsa,

“Baterajotzea ez da hausnarketa eta haserrea erakusteko espazio bat soilik, gozamenerako ere bada”

MIREN CID

zaintza, mugimendu transmaribolloa moduko gaiak jorratuko dira bertan).

Eta bestetik, aisialdirako momentua ere izango da. Izan ere, mugimendu feministatik uste dugu Baterajotzea ez dela soilik hausnarketarako eta haserrea erakusteko espazio bat, gozamenerako momentuak ere izan behar ditugula uste dugu. Hain zuzen ere, gabeko eskaintzan kontzertuak eskainiko ditugu eta Drag Show-a ere egongo da.

Zer esango zenieke herritarrei?

MIREN: M8 edo A25 guztietan kalera irtetzen zareten feminista guztiak, herriko jaietan Brigada Morean izaten zaretenak, eraso matxistei aurre egiten diezuenak... gazte feminista oro Baterajotzera etortzera gonbidatuko nuke, saretzeko, elkar ezagutzeko eta ikasteko aukera ezin hobea baita.

Asier Errasti Film Laburren Jaialdia azaroaren 3tik 8ra

S.H. Azaroaren 3tik 8ra egingo den Asier Errasti Film Laburren Jaialdian ikusgai egongo diren film laburrak zeintzuk izango diren eman dute jakitera Plano Corto elkartekoek. Lehiaketara aurkeztu diren lan guztiak ikusi eta gero, jaialdiaren antolatzaileek 51 laburmetrai aukeratu dituzte proiektzioetarako. Horrela, azaroko lehen astean egunero eskainiko dituzte emanaldiak, astelehenetik barixakura bitartean, 19:30etik aurrera Coliseo antzokian. Irabazleei sariak banatzeko ekitaldia, berriz, zapatuan, azaroaren 8an egingo dute, hori ere Coliseon. Jaialdirako sarrera, betiko moduan, doakoa izango da.

Itturria-goikoa baserrira irteera antolatu du Basaguneak

S.H. Basagune elkarteak *Gure ekoizleak* zikloaren barruan antolatuta, bihar (zapatua) Itturria-goikoa baserrira irteera egingo da. Errebal Plazan, Basan elkartuko dira, 09:00etan, oinez igotzeko. Bisita Santa Kurutzen hasiko da, 10:30ean, eta behiak, behorrak eta txerrien borda ikusiko dituzte, besteak beste. Nahi izanez gero, Santa Kurutzeraino automobiler joan daiteke. Eguraldi txarra balego, irteera bertan behera geldituko da. Izena emateko edo informazioa eskatzeko 686 20 47 38 telefonora deitu daiteke.

Judash taldearen kontzertua zapatuan Guridi tabernan

S.H. Euriarengatik martxoan kontzertua bertan behera laga ondoren, eibartarrekin etxean joko dute bihar (zapatua), 21:00etik aurrera Guridi tabernan (sarrera doakoa izango da). Judas Argarate izenarekin ezagutu genuen taldea, baina iaz izena moldatu eta hori baliatu dute lehen diskoari izenburua jartzeko. Horrela, Markel Iraolak, Joseba Goñik, Hodei Otegik eta Ekaitz Vegasek *Judash* kaleratu zuten 2024aren amaieran.

Mikel Urkolak hirugarren diskoa kaleratu berri du

S.H. Eibartarrak bere hirugarren lana, *Hacia el Punto Omega* izenekoa aurkeztu berri du. Zortzi kantaz osatutako disko honetan, Urkolak gogoeta musikal eta espiritual proposatzen du, hil den Aita Frantziskori eta Pierre Teilhard de Chardin filosofoaren *Puntu Omega* kontzeptuari eskainia. Josu Muñoz musikagile bizkaitarraren laguntzarekin grabatu du diskoa. Urkolak azaldu duenez, “lana fedetik, hausnarketatik eta gizakiaren bide espiritualaren zentzua bilatzeko nahitik sortu da”.

Akuarela erakusketa inauguratuko dute bihar

S.H. Euskal Akuarelarien Elkartearen (AVA-EAE) eskutik, bihar (zapatua, urriak 25) nazioarteko akuarela erakusketa zabalduko dute Portalean, 18:30ean. Gainera, erakusketa zabaltzearekin batera, master class berezia eskainiko du Nono Garcia artistak, bihar bertan, 11:00etan. Erakusketa azaroaren 16ra arte egongo da ikusgai, martitzenetik domekara, 18:30etik 20:30era. Ikusgai ipini dituzten lanei buruzko azalpenak entzun nahi dituztenentzat, gainera, bi bisita gidatu antolatu dituzte, dohainik: urriaren 29an izango da lehena, gazteleraz; eta azaroaren 12an bigarrena, euskaraz. Egun bietan 18:30ean hasiko da bisita.

Gaur banatuko dira Indalecio Ojanguren Sariak Portalean

S.H. Gaur arratsaldean banatuko dituzte Indalecio Ojanguren XXXVIII. Argazki Lehiaketako sariak Portalean, erakusketa-gelan, 19:00etan hasiko den ekitaldian. Horrekin batera, erakusketa zabalduko dute bertan, edizio honetan saritutako argazkiekin eta antolatzaileek aukeratu dituzten beste lan batzuekin. Azaroaren 16ra arte egongo da ikustera joateko aukera, ohiko ordutegian.

Liburutegien eguna Gabriel Arestirekin ospatzeko gonbita

S.H. Liburutegien eguna ospatzeko ikuskizun berezia eskainiko dute gaur 19:00etan Portaleko areto nagusian: *Gabriel Arestirekin*, Gabriel Aresti Seguirolaren heriotzaren 50. urteurrena den honetan Kandido Urangak eta Inaxio Tolosak sortutako antzezlan. Kandido Urangaren berbetan, aspalditik zor zuen emanaldia. Batetik, *Harri eta herri* liburuko 'Q' poema entzungo du publikoak eta, bestetik, idazlearen alde pertsonalagoa ezagutzeko aukera egongo da, Pedro Alberdi eibartarraren *Gabriel Aresti Eibarren* ipuinari esker. Sarrerak 5 euro balio du eta Portalean bertan erosi daiteke, ikuskizunaren aurretik.

Aire zabaleko pintura-lehiaketa egingo da domeka goizean

S.H. Aire zabaleko XLVIII. pintura-lehiaketa deitu du Udalak domekarako, Eibarko Artisten Elkartearen laguntzaz. Izen-ematea eta materialaren zigilatzea egunean bertan egingo dira, 08:30etik 10:00etara udaletxean. Lanak 13:30erako entregatu beharko dira, eta sari-banaketa jarraian, 14:00etan egingo da.

Musika Bandaren kontzertua

S.H. Areto barruko denboraldia hasiko du Eibarko Musika Bandak domekan, urriaren 26an, 12:30ean Coliseon emango duen kontzertuarekin. Andoni Vazquezen

zuzendaritzapean, sei pieza hauek joko dituzte: *La Calasera* (F. Alonso), *La Cancion del Olvido* (J. Serrano), *Basque Rhapsody* (M. Shelton), *Granada* (A. Lara) eta *The Best of Charles Aznavour* (R. Kern). Sarrera dohainik da.

ZERTXOBAIT ERRAZAGOA

6				9	4			
					1		5	4
				5	8			9
2		6					3	
4	5						8	6
	3							2
	8			6	7			
5	6		2					
			8	4				7

7	9	6	5	4	8	2	1	3
1	4	8	6	3	2	7	9	5
6	2	5	7	9	1	8	3	4
2	7	6	9	5	4	1	3	8
4	8	1	3	2	7	6	5	9
5	3	4	1	8	6	9	7	2
7	4	1	1	1	1	1	1	1
6	9	6	2	2	2	2	2	2
4	5	4	4	4	4	4	4	4
8	6	8	6	8	6	8	6	8
2	2	2	2	2	2	2	2	2
1	8	7	1	8	7	1	8	7

S
u
d
o
k
u
a

2	2	5	6	8	4	9	1	6
9	4	8	3	1	5	2	7	6
1	5	6	2	4	9	7	8	3
7	3	2	2	4	8	6	1	5
8	6	4	9	1	5	3	7	2
5	1	9	3	2	4	8	7	6
9	1	6	7	4	8	3	5	2
2	9	1	6	7	4	8	3	5
7	6	2	5	1	3	8	4	9
6	7	4	8	3	5	2	1	9

ZERTXOBAIT ZAILAGOA

								9
			2			3		4
	3			7	9		6	
	4			2	3			5
			5		6			
6			9	8			3	
	8		6	4			5	
9		5			7			
1								

12 desberdintasunak

Urriak 24 / Urriak 30

BARIXAKUA 24

ASTEKLIMA

17:00/19:30 "Klima-alda-
ketaren inguruko zientzia-
tailerrak familian". Errebal
Plaza. Toribio Etxebarria.

ERAKUSKETA

19:00 Indalecio Ojanguren
XXXVIII. Argazki Lehia-
ketako sariak banatzeko
ekitaldia eta erakusketaren
inaugurazioa. Portalea.

ANTZERKIA

19:00 "Gabriel Arestirekin",
Kandido Urangak eta Inaxio
Tolosak sortutako antzez-
lana. Liburutegien eguna
ospatzeko. 5 euro.
Portalea (areto nagusia).

ZAPATUA 25

IRTEERA

09:00 Iturria-goikoa ba-
serrira irteera, Basagu-
nea elkarteak antolatuta.
Abiapuntua: Basa (Errebal
Plazia).

NORDIC WALKING

09:30/11:30 Nordic Wal-
king ikastaroa, Nuria Rodri-
guezaren eskutik.
Ipuruako merkatu plaza.

TOPAKETA

10:00 Altxa Burua I. Topa-
keta Orokorra. Francisco
Villar adituaren hitzaldia.
11:00 Hezkuntzaren digita-
lizazioarako markoa. **11:30**
Altxa Burua Antolaketa.
11:45 Atsedena. **12:00** Oina-
rriko baliabideak. **12:15** Gi-
zarteratze proposamenak.
12:30 Bakarritzeta. Sarrera
librea. Hezkuntza Esparrua.

BISITA GIDATUA

11:00 eta 12:30 Eibar: bizi-
kletaren arkitektura" bisita
komentatua. Lehena gazte-
leraz, bigarrena euskaraz.
Dohainik, baina aldeaz au-
rretik izena eman behar da.
Hasiera: Errebal Plazia.

ZAPATUKO IPUINA

12:00 "Amonaren arima
botila barruan" ipuin-kon-
takizuna, Maite Frankoren
eskutik. Portalea.

ERAKUSKETA

11:00 Akuarela tailerra,
Nono Garciaren eskutik.
18:30 Euskal Akuarelarien
Elkartearen (AVA-EAE) na-
zioarteko akuarela erakus-
keta. Portalea.

MUSIKA

21:00 Judash taldearen
kontzertua. Doan.
Guridi taberna.

MUSIKA

Beleko Techno Gaua, Larre,
Øier eta Houseonerekin.
Doan. Beleko taberna.

DOMEKA 26

PINTURA LEHIAKETA

09:00/13:30 XLVIII. Aire Za-
baleko Pintura Lehiaketa.
08:30/10:00 Izen-ematea
eta materialaren zigilatzea,
udaletxean. **13:30** Obrak ja-
sotzea. **14:00** Sari-banake-
ta. Udaletxeko patioa.

ASTEKLIMA

09:30 Espezie exotiko in-
baditzaileen (EEI) kontrol-
jardunaldia. Abiapuntua:
Urkora igotzeko aparkale-
kua (Ixua).

MUSIKA

12:30 Eibarko Musika Ban-
daren kontzertua. Doan.
Coliseo antzokia.

ASTELEHENA 27

KANTU-SAIOA

19:00 "Euskal kanta tradi-
zionalak" saio irekia.
Arrate Kultur Elkartea.

MARTITZENA 28

ILLUNABARRIAN

18:30 "Plastiko magikoa"
tailerra. ...eta kitto! Euskara
Elkarteak antolatuta. ...eta
kitto!-ren egoitza (Urkizu,
11 solairuartera).

ENTSEGUA

18:30/19:30 Koralito abes-
batza. Ipuruako Merkatu
Plaza.

EGUAZTENA 29

PINTXO LEHIAKETA

Eibarko XXI. Pintxo Lehia-
keta. Izena eman duten
tabernetan.

MUSIKA

17:00 Nahaste Music Group,
Untzaga gizarte zentroko
taldearen emanaldia. San
Andres nagusien egoitza.

BISITA GIDATUA

18:30 Euskal Akuarelarien
Elkartearen (AVA-EAE) na-
zioarteko akuarelaerakus-
ketara bisita, gaztelaraz.
Doan. Portalea (erakusketa
aretoa).

EGUENA 30

HITZALDIA

10:00 "Eibarko historia par-
tikular bat". Hizlaria: Pedro
Alberdi Zinkunegi (Euskal
Filologian lizentziatua eta
idazlea). Euskaraz. Ikasten
elkarteak antolatuta. Sarre-
ra librea. Portalea.

PINTXO LEHIAKETA

Eibarko XXI. Pintxo Lehia-
keta. Izena eman duten
tabernetan.

ERAKUSKETAK

**Urriaren 24tik azaroaren
16ra**

**Indalecio Ojanguren XXX-
VIII. Argazki Lehiaketako
lanak.**
Portalea.

**Urriaren 25etik azaroaren
16ra**

**Euskal Akuarelarien Elkar-
tearen (AVA-EAE) nazioar-
teko akuarela erakusketa.**
Portalea.

ZINEA COLISEO

“Los domingos”
DRAMA
2025 / Euskal herria / 115’
Zuzendaria: Alauda Ruiz de Azúa
Aktoreak: Blanca Soroa, Patricia López Arnaiz, Miguel Garcés, Juan Minujín
Familia. Erlujioa. Nerabezaroa.

- 1 ARETOA
- 25ean: 17:00
 - 26an: 17:00
- ANTZOKIA
- 25ean: 19:45, 22:30
 - 26an: 20:00
 - 27an: 19:30

“La sospecha de Sofía”
INTRIGA. THRILLER. DRAMA
2025 / Estatu Espainola / 100’
Zuzendaria: Imanol Uribe
Aktoreak: Álex González, Aura Garrido, Zoe Stein, Irina Bravo
Espioitza. Gerra Hotza.

- 1 ARETOA
- 25ean: 19:45, 22:30
 - 26an: 20:00
 - 27an: 19:30

“La cena”
KOMEDIA. DRAMA
2025 / Estatu Espainola / 106’
Zuzendaria: Manuel Gómez Pereira
Aktoreak: Mario Casas, Alberto San Juan, Asier Etxeandia
Komedia beltza. Espainiako gerraostea. Historikoa.

- 2 ARETOA
- 25ean: 17:00, 19:45, 22:30
 - 26an: 17:00, 20:00
 - 27an: 19:30

“Los tipos malos 2”
ANIMAZIOA. KOMEDIA
2025 / AEB / 103’
Zuzendaria: Pierre Perifel, JP Sans
Aktoreak: Sam Rockwell, Marc Maron, Craig Robinson, Anthony Ramos
Animaliak. Lapurretak.

- ANTZOKIA
- 25ean: 17:00
 - 26an: 17:00

Mª Angeles
Arrieta Murgoitio

12. URTEURRENA
2013/10/25

“Hamaika urte badira ere gure aldetik joan zarela... EZ DITUGU INOIZ AHAZTUKO IZAN DITUZUN ILUSIOA ETA BIZIPOZA”
- Jose Miguel eta Jaione Gorospe, zure senarra eta zure alaba -

Urtzi
Abantzabalegi Arantzabal

2. URTEURRENA
2023/10/23

“Zure gorputz haundixak tamañako bihotza gordetzen eban. Gurian betirako taupadaka dirau”
- MIRENEN KUADRILLA -

943 20 67 76

aldizkaria@etakitto.eus

Zure senide edo lagunen bat zoriontzeko aukera ezin hobea eskaintzen dizugu. Argazki arruntaren prezioa 4 eurokoa izango da; argazki bikoitzarena, 8 euro (bazkideentzat %20ko deskontua). Argazkia eta testua eguaztena baino lehen egon beharko da **...eta kitto!**-n. Zorion-agurrak **etakitto.eus** webgunean ere argitaratzen ditugu.

Zorionak, **OINATZ!** Domekan 13 urte beteko dozuz-eta. Musu haundi bat famelixaren, eta batez be Bernat, Lur eta Naiken partez.

Zorionak **DANEL!** Astelehenian, urriak 27, 4 urte beteko dozuz, Segi hain alai. Patxo potolo bat famelixa guztiaren partez.

Zorionak, **PAULE!** Bihar, urriak 25, 3 urte betetzen dozuz eta! Besarkada eta musu lodi bat famelixa guztiaren partez.

Zorionak **DANONE!** Eskerrik asko gurekin, maite zaituzte- nekin jarraitzeagatik. Ez dugu nahikoa jaiotzearekin, ber- pizteko jaiak gara! Sara

Zorionak **ION!** Ha- mar patxo potolo danon partez!

Zorionak **LUANA Blanco de Castro.** Urriaren 27an 2 urte! Patxo handi bat famelixa eta, batez be, aitxitxa Manolo eta amama Mari Feliren partez.

Zorionak **IAN!** barixakuan 11 urte beteko dozuz eta! Urte askotan zurekin ikasten eta hazten jarraituko dogulakuan, patxo potoloa famelixa guztiaren partez!

Zorionak **TELMO ETA MARINA!** Patxo potolo bat famelixaren eta batez be Lur, Ander eta Martinen partez. Maite zaituztegu!

Zorionak **EDU** (urriak 16) eta **ITZÁ** (urriak 23). Ondo ondo ospatu zeuen urtebetetziak! Laztan haundi bana famelixa guztiaren partez.

Ignacio Zamacola Zubia

4. URTEURRENA
2021/10/23

“Gure bihotzetan beti maite izango zaitugu”

- ETXEKOAK -

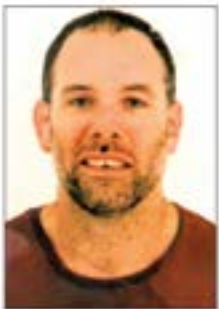
Urtzi Abantzabalegi Arantzabal

2. URTEURRENA
2023/10/23

“Betirako gure bihotzetan”

MAITE ZAITUGU

- ETXEKOAK -

Iragarki laburrak

943 20 67 76
aldizkaria@etakitto.eus

Atal honetako iragarkiak doan dira, etheen, lokalen, autoen eta irakaskuntzako eskaintzen kasuan izan ezik. Azken horietako PREZIOAK, beti ere 4 ASTERAKO, honakoak dira: Etxeak, lokalak eta garajeak: alokatu, 12 euro; saldu, 17 euro. Autoak eta irakaskuntzako eskaintzak: 12 euro. Doako iragarkietan, 12 hitz onartuko dira gehienez.

1. ETXEBIZITZA
1.1. Salgai
1.2. Errentan
1.3. Konpartitzeko
1.4. Etxe trukaketa
2. MOTORRA
2.1. Salgai
3. LOKALAK
3.1. Salgai
3.2. Errentan
4. LANA
4.1. Lan bila
4.2. Langile bila
5. IRAKASKUNTZA
5.1. Eskaerak
5.2. Eskaintzak
6. DENETARIK
6.1. Salgai
6.2. Eman
6.3. Galdu/Aurkitu
6.4. Bestelakoak

1. ETXEBIZITZA
1.2. Errentan
• Donostia erdialdean bi loge-lako apartamentua negurako alokairuan. Altzariz jantzita. Rosa M ^o . 653 733 457.

3. LOKALAK
3.1. Salgai
• 100-200 metro karratu inguruko lokala erosiko nuke. Salneurri merkekoa izatea beharrezkoa da. Karga-deskarga erreza, eguneko argia edo lokalizazioa baloratuko dira. 665732640. Aitor.

3.2. Errentan
• Taberna eskualdatzen da. Lokala alokagai, erosketarako aukerarekin. San Kristobalen. 943821329.
• Amañan gutzitx hornitua dagoen ileapaindegia alokatzen da, solarium eta guzti. 61579 8724.
• Gazteentzako, merkataritzarako edota edozein erabilerarako lokala alokatzen da. Urkizu Pasealekua 11, behea. 660084356

4. LANA
4.1. Lan bila
• Emakumea eskaintzen da nagusien zaintzarako. Externa edo interna. Baita ospitaletan ere. 613287661.
• Emakumea eskaintzen da, orduka, nagusien zaintzarako. Soziosanitario ziurtagiria eta erreferentzia onekin. Garbiketa lanetarako ere prest. 667060292.

- Emakumea eskaintzen da garbiketa lanak egiteko edota ume zein nagusiak zaintzeko. 632768653.
- Gizonezkaria eskaintzen da zerbitzari lanetarako, garbiketarako edo pertsona nagusiak zaintzeko. 632049330.
- Emakumea eskaintzen da nagusiak zaintzeko edo garbiketa lanak egiteko. 641149871.
- Emakumea eskaintzen da pertsona nagusiak pasiatzeko. 617571210.
- Emakumea eskaintzen da nagusiak edo umeak zaintzeko eta garbiketa lanak egiteko, 09:30etik aurrera. Tel 602800266.
- Emakumea eskaintzen da nagusiak zaintzeko. Aste-buruetan, orduka, gauez... 631425686.

4.2. Langile bila
• Eibarko erdiguneko tabernan, mahaietan aritzeko zerbitzari bila gabilta. 604203896-
• Eibarko erdigunean dagoen ileapaindegirako eskarmentudun estetizista behar da. Lan giro ona. 678674250.
• Elektrohigadurazko mekanizazio makinan lan egiteko langilea behar dugu. Gutxienez 3 urteko esperientziarekin. 661326127.
• Zerbitzaria behar da aste-buruetarako Kultu tabernan. Euskaraz jakitea baloratuko da. 943208439. Aitor.

5. IRAKASKUNTZA
5.2. Eskaintzak
• Lehen Hezkuntza, DBH eta Batxilergoko ikasleentzako euskarara eta ingelesezko klaseak ematen ditut. Esperientziarekin. 629360924. Naiara.
• Gitarra, baxu elektrikoa eta ukelele klaseak. Armonia eta konposizioa. Musikeneko irakasle tituluduna. basseak@yahoo.es 652217737.LH, DBH eta Batxilergoko klase partikularrak ematen dira. 678937827 eta 943584166. Patrizia.
• Matematika, Fisika eta Kimika klase partikularrak ematen dira LH, DBH, Batxilergo eta Selektibitatea prestatzeko. Gehienez lau laguneko taldeak. Urteetako esperientzia. 615705945. Iratxe.
• DBH, Batxilergo eta Unibertsitateko Matematikak, Fisika, Kimika... klaseak ematen dira. Banakako edo 2-3 ikasleko klaseak. Goizez ikasteko aukera. 677592509. Alberto.

6. DENETARIK
6.4. Bestelakoak
• Bizikleta estatikoa erosiko nuke. 656732584.
• Pilates irakaslea eskaintzen da norberaren etxera joan eta klase pribatuak emateko. Gehienez bi ikasle klase bakoitzeko. Adin guztiak eta maila guztiak. 685724192.
• Bigarren eskuko bizikleta estatikoa erosiko nuke. 696395510.

GREMIOEN GIDA

ANTENAK

Ego Gaiin, 2 - Bac
Ifnoa: 943 12 73 80
www.trinmer.com

**TELEKOMUNIKAZIOAN
PROFESIONALAK**

ELEKTRIZITATEA

THELECEER

TELEKOMUNIKAZIOAN
ELEKTRIZITATEA
ENERGIA BERRIZTAGARRIAK
24 orduko
urgentziak
610 532 922 www.theleceer.com

KRISTALAK

ACHA Kristaldegia

J.A. GISASOLA, 4 - ac
KRISTAL ARILOKO SOLUZIOAK
info@cristaleriaacha.com eta faxa:
943 203 903

AROTZAK

**aluminiozko eta PVC-ko
AROTEGIA**
baita toldoak, gortinak, estoreak etabar

Txonta, 30 - 1. eta behea
Ifnoa: 943 12 13 67 www.ulmar.net

IGELTSEROAK

Eraikuntza
Erreformak
Igeltseritza
Jose Maria Irazabal, S.L.

Zure etxea, bulegoa, tailerra...
aldatzen laguntzen dizugu
etorkizun hobear
goza dezazun

Azitaín Industrialdea, 3 H Pabilioia
Ifnoa: 943-120108
www.irazabal.net

PINTURAK

IÑAKI

pinturak eta lurrak

Tel. 647 902 208
Bidebarrieta, 21 - behea

PLAGEN AURKA

PLAGANATURA

PLAGEN AURKAKO ZERBITZUAK

www.plaganatura.com

943 086 700

ELAGORDAI

150 familia **gertu** duten okindegi baten bila dabilta.

Errekatxu Berri da zure
negozioaren giltza; zatoz.
Lokalak eta **garajeak** salgai,
estreinatzeko prest.

Informa zaitez
loiola.com
900 102 220

Loiola
Espacios para vivir